

La tribuna

Mesures econòmiques i fiscals davant la crisi

Les propostes de les patronals aprofundiran la desacceleració del creixement i augmentaran la desocupació

JAUME
Bartumeu

No hi ha res que preocupi més a la gent d'Andorra aquestes darres setmanes que la desocupació i la precarietat laboral.

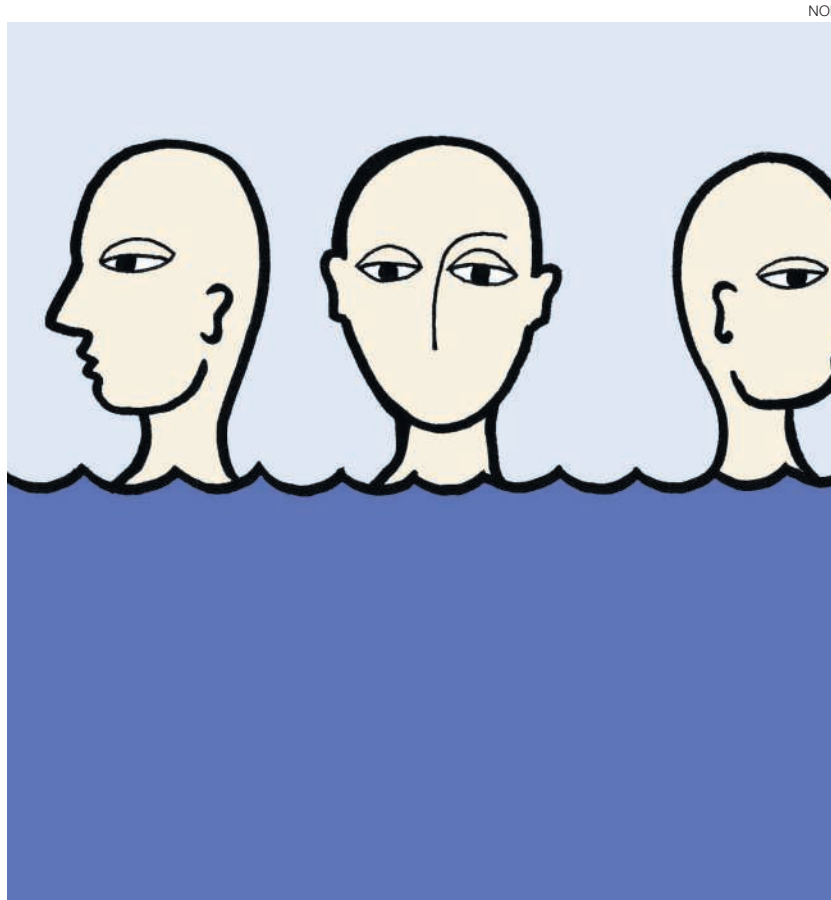
Les enquestes confirmen que per a una gran majoria aquest és el seu principal problema. I també ho és el funcionament de l'economia.

Fa més d'un any, d'ençà l'arribada de DA al Govern, que s'està generant a Andorra una mena de veritat revelada, el que el professor **Vicenç Navarro** va definir com «Una nova saviesa convencional» que dona per fet que la solució de la crisi econòmica i financera que estem patint requereix unes polítiques d'austeritat de la despesa pública i una moderació salarial. Dia sí i dia també es publiquen articles i declaracions a la premsa que volen subratllar la necessitat «d'estrènyer-se el cinturó». És l'expressió preferida d'aquells –la CEA, l'EFA i la Cambra de Comerç convertida, contra la llei, en la tercera patronal del país– que estan demanant unes polítiques d'austeritat, amb reducció de la despesa pública i reducció dels salaris.

Les veus més potents d'aquest cor de grans cantors són les que s'entonen a la Rotonda.

Davant d'aquesta allau ideològica és important i urgent que s'informi la ciutadania que les propostes que les patronals andorranes estan presentant aprofundiran encara més la desacceleració del creixement econòmic i augmentaran la desocupació. No es pot curar una economia malalta ofegant-la.

El gran error d'aquesta «saviesa convencional» és que fonamenta les seves receptes econòmiques en una interpretació equivocada de les causes de la crisi econòmica i finan-

És important i urgent que s'informi la ciutadania que les polítiques d'austeritat que demanen les patronals només servien per acabar d'ofegar l'economia

cera. Atribueixen la crisi a un excés de la despesa pública i a una manca de moderació salarial, que crearia un excés en la demanda, que hauria de reduir-se. La causa de la crisi és, tanmateix, la reducció de la demanda.

EL RESULTAT d'aquesta situació és que a Andorra ens trobem, com ja s'esdevingué a principis del segle XX quan molts andorrans van haver d'emigrar, amb una enorme polarització de les rendes. Han tornat a les dues Andorres, a dues velocitats.

En un extrem ens trobem amb un sector de la població, molt petit, que té rendes enormes.

A l'altra banda, la majoria de la població treballadora que té problemes per arribar a final de mes.

Entre ambdós extrems, al mig, una classe mitjana que s'està reduint pels efectes de la crisi que concentra el control de l'activitat econòmica en poques mans.

Per això parlem d'acabar una reforma tributària introduint un impost sobre els rendiments del treball, amb un mínim exempt –import que no tributa en cap cas– de 40.000 euros i amb un tipus del 10%, per coherència amb l'article 37 de la Constitució que estableix «Totes les persones físiques i jurídiques contribuiran a les despeses públiques segons la seva capacitat

econòmica, mitjançant un sistema fiscal just, establert per la llei i fonamentat en els principis de generalitat i de distribució equitativa de les càrregues fiscals.»

Està demostrat que una de les mesures eficaces contra la crisi econòmica són polítiques redistributives que transfereixen fons de les classes més adinerades (que estalvien molt més que no pas consumeixen) cap a les classes populars (que consumeixen més del que estalvien).

PRECISAMENT per això l'escassa capacitat de consum per part de les famílies menys benestants requereix un increment notable de la despesa pública.

Sabem que hi ha diverses maneres d'augmentar la despesa pública. Una és mitjançant les inversions públiques que a Andorra s'interpreta, en general, com inversions en infraestructures (túnel, ampliació de carreteres, etc.)

Una altra, molt més eficient per a estimular l'economia, és invertir en serveis públics de l'Estat del benestar com sanitat, serveis de dependència, serveis socials, escoles d'infància i altres, que necessiten molts recursos humans.

Aquesta és una gran font de llocs de treball que a Andorra està molt poc desenvolupada.

En aquesta mateixa línia **Christiane Marty** de la «Fondation Copernic» escrivia a l'edició del 29 de juny de *Liberation* que el relançament de l'activitat econòmica es pot encarar a partir de la satisfacció de necessitats socials i proposava «... desenvolupar llars d'infants i serveis per a les persones amb dependència», la qual cosa permetria crear nombrosos llocs de treball.

I **Christiane Marty** deia: «Com la salut, aquests serveis tenen vocació de ser assumits per serveis públics, que garantiran una igualtat de tracte i un cost que sigui assumible, establert en funció dels ingressos de la persona».

Efectivament un gran programa

d'inversió en favor de la infància i la dependència engendraria efectes positius per a l'activitat econòmica.

Aquest augment de la despesa pública s'hauria de finançar mitjançant la modificació de l'actual legislació tributària, així com mitjançant un augment de les emissions de deute públic de l'Estat.

Tal i com deia **Felipe González** a l'edició de *El País* del 26 de gener del 2012: «En aquestes circumstàncies necessitem més que mai una resposta socialdemòcrata i europeista, des d'un pensament renovat, capaç de comprendre les implicacions del canvi de civilització que visquem a nivell global. Respostes que no siguin merament defensives d'allò aconseguit fins ara en aquest model que **Lula** definia com «patrimoni democràtic de la humanitat», per no caure en la denúncia sense alternativa del pensament neoconservador que ens va portar a la crisi».

TOTS SABEM que el problema d'Andorra és una economia que no creix i genera més desocupació i menys ingressos per a una fiscalitat ranquejant, la qual cosa engrandeix encara més l'endeutament de l'Estat.

Però el govern de DA, en comptes de preocupar-se per inventar i implementar polítiques que reactivin la demanda de béns i serveis i la creació de riquesa, prefereix dedicar-se a distribuir la pobresa i el patiment. Una gestió confusa, superficial, absent d'objectius de país i programació a llarg termini els ha portat a posar-se a enredar adjudicant il·legalment una concessió per a construir l'Heliport Nacional d'Andorra.

Per construir el futur avui cal tenir clar un projecte de país i l'itinerari de reformes i passos a seguir per tal d'arribar-hi. La proposta de la CEA i l'EFA, que **Antoni Martí** assumeix com el full de ruta del govern de DA no és cap projecte de país amb futur. ≡

President del grup parlamentari socialdemòcrata